

gere havde været med i nogle militære aktioner, hvor det var fredsbevarende, så var det nu fredsskabende aktioner. Jeg vil gerne have lov til at holde fast i, at det altså var tilfældet. Det oplevede man ikke før 1982.

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Der var et enkelt spørgsmål, som det falder i min lod at besvare. Det var hr. Hans Engell, der refererede til forsvarsforliget og den aftale, der er om afholdelse af udgifter til internationale formål.

Det er jo således, at vi i forliget afsatte en ramme på 530 mio. kr. Og så sagde vi, at inden for det beløb skulle det afholdes inden for forsvarsforligsrammen, og hvad der lå ud over skulle afholdes uden for. Jeg kan i øvrigt sige, at beløbet prisreguleret til 1998-priser er på 557 mio. kr. Det er også således, at vi i de første år ikke har udnyttet rammen fuldt ud. Regnskabs-tallene for 1997 tyder på, at vi kommer til at ligge på omkring 500 mio. kr., og det betyder altså, at vi heller ikke i det år vil nå op på den fulde ramme, der var afsat til disse formål.

Forventningen vil være, at vi i 1998, hvis vi ikke traf yderligere beslutninger om udsendelse af styrker, ville ligge på cirka samme niveau. Hertil vil så komme udgiften til udsendelse af en styrke til Vestsahara, og her har vi jo altså anslået udgiften til ca. 60 mio. kr. for 8 måneder. Ikke alle de 8 måneder vil falde i 1998, og derfor vil min forventning være, at vi altså også i 1998 vil kunne holde os inden for den ramme, der er afsat. Men jeg udelukker ikke, at vi, når vi kommer frem til 1999, ikke mindst i lyset af muligheden for udsendelse af SHIRBRIG, kan komme op over rammen, og derfor er det selvfølgelig en diskussion, som vi skal tage forsvarsforligspartierne imellem.

Jeg vil godt sige, at med det her forslag har vi overhovedet ikke udnyttet den ramme og den overførselsadgang, der var mellem de 5 år i forsvarsforliget, og at vi altså heller ikke med denne beslutning kommer op over det beløb, der er afsat for 1998.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om Folketingets samtykke til vedtagelse af afgørelser og rammeafgørelser.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL). (Fremsat 31/3 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gerne starte med at understrege, at samarbejdet i 3. søjle er et mellemstatsligt samarbejde. Det gælder både for det eksisterende samarbejde i Maastricht-Traktaten, og det gælder for det fremtidige samarbejde i Amsterdam-traktaten. Indførelsen af de nye typer af retsakter, rammeafgørelse og afgørelse, medfører ingen ændring i det forhold, at samarbejdet er mellemstatsligt.

Regeringen finder det derfor heller ikke nødvendigt at ændre de procedurer, som hidtil har fundet anvendelse ved vedtagelse af fælles aktioner i det samarbejde om retlige og indre anliggender, der blev etableret med Maastricht-Traktaten. På det praktiske plan foregår dette samarbejde mellem regering og Folketing i Europaudvalget, også for så vidt angår 3. søjle.

Regeringen finder, at det eksisterende samarbejde fuldt ud tilgodeser såvel regeringens som Folketingets interesser. Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget. Det siger i øvrigt sig selv, at regeringen når som helst er rede til at diskutere med Europaudvalget og Europaudvalgets underudvalg, hvorledes vi eventuelt kan forbedre procedurerne for Europaudvalgets arbejde.

Claus Larsen-Jensen (S):

Selv om rammeafgørelserne er bindende med hensyn til de tilsigtede mål, er det vigtigt at understrege, at det stadig er overladt til de nationale myndigheder selv at bestemme, hvilken form og hvilke midler man skal gennemføre det efter.

Det er vigtigt at understrege, at dette samarbejde fortsat ligger i 3. søjle i EU-samarbejdet og derfor er mellemstatsligt, og at vi heller ikke finder anledning til at ændre samarbejdsformen i forhold til Folketingets Europaudvalg. Det betyder selvfølgelig, at i de tilfælde, hvor sådanne rammebeslutninger resulterer i lovforslag, så vil de naturligvis blive behandlet i Folketingssalen.

Det betyder, at vi afviser forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen, om han er klar over, at udenrigsministerens besvarelse for et øjeblik siden bygger på en alvorlig vildfarelse.

Det er jo sådan, at når man i Amsterdamtraktaten har indskrevet disse afgørelser og rammeafgørelser, så har de karakter af folkeretligt bindende traktater. En afgørelse er en traktat, fordi den har den virkning, at Danmark folkeretligt er forpligtet til at indføre disse regler i national lovgivning.

Det betyder efter vores opfattelse, at man også skal overholde grundlovens bestemmelser om behandling af traktater. Og de bestemmelser findes altså i grundlovens § 19. Og dér kan det ikke hjælpe, at ministeren henviser til, at det bare er det samme, som det var tidligere, med fælles aktioner, for fælles aktioner var ikke traktater, de var ikke folkeretligt bindende og kunne derfor godt vedtages uden at bryde reglerne i grundlovens § 19.

Jeg håber, at Socialdemokratiet er opmærksom på, at udenrigsministerens besvarelse faktisk var helt forkert.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg gentager, hvad jeg sagde før: Selv om rammeafgørelserne er bindende, er det altså stadig væk nationale myndigheder og dermed os selv, der bestemmer form og indhold af gennemførelsen. Dette ændres ikke med Amsterdamtraktaten, og det er vigtigt at holde fast i. Jeg har ikke yderligere kommentarer til det her.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forstå, at Socialdemokratiets ordfører ikke har lyst til at deltage yderligere i debatten. Men jeg vil nu alligevel stille det spørgsmål, om man i Socialdemokratiet er klar over, at afgørelser og rammeafgørelser har nøjagtig samme karakter som andre mellemfolkelige traktater, og at der er tale om indgåelse af en traktat i det øjeblik, man stemmer for en rammeafgørelse eller en afgørelse, fordi de nøjagtig lige som andre traktater er folkeretligt forpligtende bestemmelser. Er man klar over, at der i grundlovens § 19 findes ganske bestemte regler om, at Folketingets samtykke skal indhentes, før man indgår en traktat?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Det er korrekt, som hr. Keld Albrechtsen siger, at den er folkeretligt bindende, men det er også korrekt, at det ikke har bindende virkning i forhold til den enkelte borger, hvilket betyder, at det stadig væk er de nationale myndigheder – og nu siger jeg det for tredje gang – der bestemmer form og indhold. Derfor er der ingen grund til panik i forhold til Amsterdamtraktaten.

Charlotte Antonsen (V):

I denne sag er Venstre fuldstændig enig med Socialdemokratiet og regeringen, og vi er lidt trætte af, at Enhedslisten hele tiden forsøger at gøre Amsterdamdiskussionen til et spørgsmål om jura og paragraffer.

Lene Espersen (KF):

Det Konservative Folkeparti er ligeledes enige i de betragtninger, som udenrigsministeren har givet udtryk for. Der er tale om et mellemstatsligt samarbejde, og blot fordi der står mellemstatsligt samarbejde i en traktat, gør det det ikke mindre mellemstatsligt. Vi afviser derfor Enhedslistens forslag.

Villy Søvndal (SF):

Da SF's ordfører på området, fru Anne Bastrup, ikke kan være til stede, skal jeg blot meddele, at vi vil se med stor interesse på forslaget under udvalgsarbejdet.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu kan man jo i lang tid diskutere grundlovs-spørgsmål og forfatningsretlige spørgsmål, som knytter sig til dette emne, og det er allerede ble-

vet gjort lidt i det små, og det vil givet også blive gjort under udvalgsarbejdet. Men jeg synes, at når man skræller alt det væk fra diskussionen, er det egentlig et helt grundlæggende spørgsmål, om man ønsker at give et signal om, at regeringen i højere grad skal være afhængig af, hvad Folketinget siger, og indhente forudgående samtykke fra Folketinget til vedtagelse af afgørelser og rammeafgørelser.

Når jeg læser det her forslag, må man kunne koge det ned til, at det handler om, hvorvidt vi i højere grad skal forpligte regeringen til at indhente forudgående samtykke hos Folketinget, før den foretager sig noget, eller om vi ikke skal gøre det, og med hensyn til det signal er der ingen tvivl om, hvor Dansk Folkeparti står. Vi ønsker at give det signal, at regeringen i størst muligt omfang skal være forpligtet til at indhente forudgående samtykke hos Folketinget.

Så kan man have en lang diskussion og være enige eller uenige med Enhedslisten i begrundelsen for og bemærkningerne til forslaget, men sagen er, at det, vi tager stilling til i selve beslutningsforslaget, er de første to linjer, som står på forsiden, og dem synes jeg ikke, man med rimelighed kan anfægte. Derfor kan Dansk Folkeparti støtte det beslutningsforslag, der her er fremlagt til behandling.

Kim Behnke (FP):

Lad mig først komme med et stilfærdigt pip til Enhedslisten. Jeg synes, fremsættelsen af forslaget tyder på, at man måske i Enhedslisten er ved miste troen på, at vi den 28. maj kan opnå et nej, for hvad i alverden skal vi med det her forslag, når vi den 28. maj rent faktisk får den danske befolkning til at forkaste Amsterdamtraktaten? Så er der jo ingen grund til at vedtage regler om, hvordan tingene skal forelægges i Folketinget.

Derfor synes vi, at dette forslag burde have afventet resultatet af folkeafstemningen, og lad mig slå fast, at i Fremskridtspartiet arbejder vi stadig væk med den ambition, at vi får et nej den 28. maj. Skulle uheldet imidlertid være ude, er Enhedslistens forslag overordentlig relevant, for disse rammeafgørelser skal ikke bare forelægges på et eller andet tilfældigt fredagseuropaudvalgsmøde, hvor ministeren mellem 28 andre punkter får et forhandlingsmandat og så efterfølgende kommer tilbage og orienterer om, at nu er sagen gået til beslutning.

Det bør være sådan, at man følger den faste procedure med forelæggelse her i Folketingssa-

len. I den forbindelse skal jeg minde om, at da spørgsmålet om EU-sagers forelæggelse i Folketinget sidst var til debat her i huset, kom Fremskridtspartiet med det forslag, at man lavede en månedlig EU-dag, det kan være den første tirsdag eller den første onsdag i hver måned, hvor grønboøger og hvidboøger og andre relevante dokumenter – og det kunne så også være disse rammeafgørelser – fremlægges til forhandling i Folketingssalen og til afstemning, i det omfang der er brug for det. Så ville tingene kunne foregå i fuld offentlighed, og hele Folketinget ville være informeret og ikke kun Europaudvalget.

Derfor støtter vi indholdet af Enhedslistens forslag, men anmoder i det mindste Enhedslisten om at vente med at få det til anden behandling, til vi kender resultatet af Amsterdamafstemningen. Vi håber stadig væk på, at afstemningen fuldstændig overflødiggør dette beslutningsforslag nr. B 6.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forsikre hr. Kim Behnke om, at Enhedslisten bestemte ikke har mistet troen på et nej, tværtimod. Vi skriver også i bemærkningerne, at den sikreste løsning på dette problem jo er, at Amsterdamtraktaten ikke træder i kraft.

Vi synes imidlertid, det er meget væsentligt, at befolkningen får at vide, hvad det er, vi stemmer om den 28. maj, om det er en situation, hvor man agter at bruge Amsterdamtraktaten, hvis den bliver vedtaget, på en sådan måde, at man omgår og bryder grundlovens § 19. Vi har jo desværre under debatten i dag fået bekræftet, at det er det, man vil gøre, og det ved vælgerne så, når de skal stemme den 28. maj. Vi synes, det er væsentligt at have dette kendskab til konsekvenserne af et ja eller et nej.

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan ikke støtte det beslutningsforslag, som Enhedslisten her har fremsat. Derimod er vi meget enige i de betragtninger, som tidligere ordførere og også ministeren har givet udtryk for her.

Men jeg vil også understrege, at jeg her hørte, at ministeren gav tilsagn om eventuelt at drøfte nye procedurer med Folketingets Europaudvalg og eventuelt også med Folketingets Europaudvalgs underudvalg med henblik på at sikre Folketinget et bedre indblik i disse rammeafgørel-

ser og i processen, der fører frem til dem i EU-sammenhæng.

Med disse bemærkninger en afvisning af forslaget fra Kristeligt Folkepartis side.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til de partier, som har støttet Enhedslistens forslag.

Om regeringens holdning vil jeg sige, at den er jeg dybt skuffet over, ikke fordi regeringen har en anden politisk opfattelse af tingene, end Enhedslisten har, og ikke ønsker den samme grad af parlamentarisk kontrol, som Enhedslisten gør, for det er en politisk uenighed, men jeg er dybt skuffet over, at man forsøger at feje det juridiske problem ind under gulvtæppet.

Så kan fru Charlotte Antonsen jo godt mene, at fordi statsministeren har vundet én retssag, behøver man fremover aldrig nogen sinde tage juridiske problemer alvorligt. Det synes jeg er en lemfældig måde at se tingene på, og vi vil i hvert fald bekymre os om, at paragrafferne bliver overholdt også i fremtiden.

Det, der ryster mig ved ministerens besvarelse, er, at ministeren jo erkender, at afgørelser og rammeafgørelser er folkeretligt bindende for Danmark. Den socialdemokratiske ordfører erkendte også, at der her er tale om instrumenter, som reelt er traktater. Alligevel vil man ikke forpligte sig til at overholde grundlovens § 19, hvor der ganske præcis står, at Folketingets samtykke skal indhentes, når man indgår i mellemfolkelige forpligtelser, som der her er tale om.

Det synes jeg er ganske rystende, fordi man dermed i virkeligheden skyder hul i grundlovens § 19, og jeg forstår slet ikke, at ministeren kan henvise til, at når man tidligere har kunnet vedtage fælles aktioner inden for politisamarbejdet uden at bruge grundlovens § 19, kan man fremover også gøre det, hvis der er tale om afgørelser og rammeafgørelser.

Der er jo den fundamentale forskel i forhold til det, som man hidtil har kunnet vedtage som aktioner, at de ikke er folkeretligt forpligtende for Danmark. De har karakter af resolutioner, hensigtserklæringer og holdninger, som man er blevet enige om, men de er ikke folkeretligt forpligtende.

Men det må vi så konstatere, og så må det altså være vores opgave nu at gøre det klart i debatten frem til folkeafstemningen, at hvis man stemmer ja til Amsterdamtraktaten, stemmer man altså ja til en undtagelse fra reglerne i grundlovens § 19, så stemmer man ja til, at der er et område, hvor man fremover agter at indgå folkeretligt bindende traktattekster uden at indhente Folketingets samtykke, sådan som man rent faktisk skal.

Så ved vælgerne det, når vi stemmer den 28. maj, og så kan det indgå i overvejelserne, om man ønsker at støtte en sådan traktat med den måde, som det nu ligger klart, at et flertal ønsker at bruge den på.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 7:
Forslag til folketingsbeslutning om menneskerettighedernes forrang for EU-retten.
Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).
(Fremsat 31/3 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Hvad forslagets første pind angår, hvor det siges, at der opfordres til at stille forslag om at ændre Maastrichttraktaten, således at EU forpligtes til at overholde de europæiske menneskerettigheder, som de tolkes af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, vil jeg gerne